N°. 269. 1850.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant, franco per post, is f 24 in het jaar, f 6 in de 3 maanden, en 30 cents voor afzonderlijke nommers.

WOENSDAG 13 NOVEMBER.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

NEDERLANDEN.

De Minister van Finantien, in aanmerking nemende, dat bij de algemeene verspreiding onder de ingezetenen van de stukken van 10 en 5 *cents*, naar de wet van 1816 geslagen, waarvan de inwisseling volgens Zijner Majesteits besluit van den 13den September jl. (*Staatsblad* n°. 60) uiterlijk op den 29sten dezer moest plaats hebben, sommigen zouden hebben kunnen belet zijn, om zich van die stukken tijdig te ontdoen, en willende aan de bezwaren deswege te gemoet komen, heeft het Agentschap van 's Rijks Schatkist te *Amsterdam*, de betaalmeesters in de arrondissementen en de ontvangers der belastingen gemagtigd, om de opgemelde specien alnog bij voortduring in te wisselen op den voet der bekendmaking van den 16den September laatstleden, en om die ook in betaling aan te nemen tot en met *Zaturdag den* 16*den November* 1850.

's Gravenhage, den 29sten October 1850.

De Minister voornoemd,
VAN BOSSE.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

De heden uit Frankfurt en Keurhessen ontvangen berigten melden, dat den 8sten dezer bij Löschenrodt, niet ver van Fulda, eene schermutseling ontstaan is tusschen Pruissische voorposten en de voorhoede der bondstroepen, bestaande uit Oostenrijksche jagers, van welke vijf man gekwetst werden; dat de Pruissen daarop, volgens sommigen teruggetrokken, volgens eene andere opgave uit genoemd dorp met geweld verdreven zijn; dat in den avond van den 8sten in het hoofdkwartier der bondstroepen te Löschenrodt, door een parlementair een schrijven van den Pruissischen opperbevelhebber, generaal von der Groeben, was aangebragt, houdende de kennisgeving, dat hij, ingevolge bij hem uit Berlijn ontvangen bevelen, den 9den ten 12 ure Fulda ontruimen en tot aan de militaire heirbaan terugtrekken zou; dat de Pruissische troepen inderdaad den 9den genoemde stad verlaten hebben, en dat deze daarop ten 1 ure in den namiddag van dien dag door de bondstroepen bezet is.

Een door de *Köllnische Zeitung* medegedeeld schrijven uit Frankfurt van den 10den houdt het volgende in:

» De sedert drie dagen bestaande vrees voor oorlog heeft in de laatste 24 uren onverwachts weder voor meer vreedzame uitzigten plaats gemaakt. Reeds gisteren avond werd verzekerd dat van den kant van Oostenrijk in de vrije conferentien met voorloopige schorsing der bondsvergadering bewilligd was, en dat het Keurhessische vraagstuk door Oostenrijk en Pruissen gezamenlijk vereffend zou worden. Ook heden vond dat gerucht algemeen geloof. In allen gevalle moet men uit de groote drukte bij de diplomatie en uit de dag en nacht voortdurende correspondentie door middel van den telegraaph, opmaken dat er gewigtige onderhandelingen plaats hebben. Dat Pruissen niet zonder belangrijke concessien van de tegenpartij de ontruiming van Fulda kan bewilligd hebben, begrijpt men algemeen. In de hoogere kringen schijnt men niet aan eene vreedzame oplossing der bestaande moeijelijkheden te twijfelen; van daar dat ter beurze de prijzen weder gerezen zijn. Mogt die verwachting vervuld worden!"

Het Oostenrijksche regeringsblad, de *Wiener Zeitung*, behelst in zijn nommer van den 6den dezer het volgende artikel:

» Duitschland en zijne lotgevallen zijn thans tot een beslissend punt genaderd. Binnen weinige dagen zal het moeten blijken, of het werk eener op het regt gevestigde nieuwe regeling der aangelegenheden van het gemeene Duitsche vaderland langs den weg des vredes tot stand kunne komen, dan of men het zwaard moet aangrijpen, om de regten van allen tegen de aanmatigingen van enkelen te beschermen.

» Een kort overzigt van de jongste gebeurtenissen en van den tegenwoordigen staat van zaken zal onder deze omstandigheden voldoen aan eene behoefte, die bij het publiek algemeen gevoeld wordt.

» Sedert den aanvang des jaars 1849 volgt Pruissen met opzigt tot de Duitsche aangelegenheden eenen weg, waarop het — dit treurige regt moet men aan hetzelve laten wedervaren — met onwrikbare volharding is voortgegaan; en die nu eindelijk, gelijk te voorzien was en ook meermalen voorspeld is, — Duitschland aan den rand van den burgeroorlog gebragt heeft en ligtelijk tot groote rampen leiden kan, indien niet nog op het uiterste oogenblik wijsheid en liefde tot het Duitsche vaderland het stilstaan gebieden op den verderfelijken, door het Berlijnsche kabinet ingeslagen weg.

» Het verbond van 26 Mei 1849, zijne strekking en zijne ontwikkeling tot op den huidigen dag, zijn bekend. Het had niets geringers ten doel, dan om de gezamenlijke Staten van het Duitsche bondgenootschap, met uitsluiting van Oostenrijk, in den vorm van eenen bondsstaat, onder het schild van Pruissen te vereenigen; — de afzonderlijke Staten, die tot het verbond toegetreden waren of later toetreden mogten, ten gunste der Pruissische kroon van de gewigtigste attributen der onafhankelijkheid en souvereiniteit te berooven, en op die wijze de grondbeginselen van het bondgenootschap, hetwelk, als bestanddeel van het positive Europesche volkenregt, tot hiertoe juist die onafhankelijkheid en souvereiniteit gewaarborgd had, te vernietigen.

» Zulk een opzet moest van alle kanten tegenspraak ontmoeten. De Oostenrijksche keizerstaat, wiens lotgevallen sedert eeuwen tot wederkeerig voordeel ten naauwste met die van Duitschland verbonden waren, kon niet toegeven dat hij zou worden uitgesloten van het verband, waarin men de overige Staten, die tot hiertoe in het Duitsche bondgenootschap vereenigd waren, wilde zamenvoegen. Andere Duitsche Staten, wier positie hun vergund had zich aan de dringende uitnoodiging tot aansluiting aan het nieuwe verbond te onttrekken, schaarden zich rondom Oostenrijk, om onder deszelfs bescherming de zoo ernstig bedreigde vrijheid en onafhankelijkheid te verdedigen. En zelfs in die landen, die zich door hunnen toestand genoodzaakt hadden gezien, om zich voorloopig aan de suprematie van den overmagtigen bondgenoot te onderwerpen, ontbrak het niet aan menigvuldige verschijnselen, die ten bewijze strekten, dat de opgedrongene eenheid voor den Duitscher — die wel, en te regt, een magtig gemeen vaderland, maar tevens ook de eigenaardige vrijheid der afzonderlijke stammen en staten bemint — geen natuurlijke toestand is.

» Het Oostenrijksche kabinet mag aan zich zelf de getuigenis geven, dat het geen middel onbeproefd heeft gelaten om het vroeger zoo naauw met hetzelve verbonden hof van Berlijn, door vriendschappelijke vertoogen en vreedzame onderhandelingen, te bewegen tot het verlaten van den weg dien het ingeslagen had. Niets werd gespaard om Pruissen te doen begrijpen dat eene nieuwe vestiging van Duitschland met uitsluiting van Oostenrijk, een onmogelijk werk was, hetwelk niet alleen op den vasten wil van dezen Staat om zich niet te laten uitsluiten, maar ook op duizende andere, in den aard der Duitsche zaken liggende moeijelijkheden, schipbreuk zou lijden; — dat daarentegen alles zich gemakkelijk zou schikken, indien Oostenrijk en Pruissen naauw vereenigd, gelijk vroeger, in den geest der regteren eener gezonde staatkunde gemeenschappelijk de hand wilden slaan aan het tot eene dringende behoefte geworden groote werk; — dat Oostenrijk, wel verre van onbruikbaar gewordene vormen in zijne bescherming te willen nemen, volgaarne bereid was om het gebouw, wel op de oude grondslagen, maar overigens in den geest en naar de behoeften des tijds te helpen optrekken; — dat daarbij zelfs op Pruissens tegenwoordige positie en de daarvan onafscheidelijke gevolgen, zooveel mogelijk en zooveel dit van Oostenrijk afhing, acht geslagen zoude worden. — Doch alles was vruchteloos, en Pruissen volhardde er bij om de hand tot verdere onderhandelingen over de quaestie der Duitsche staatsregeling niet te willen leenen, dan indien zijn vermeend regt wierd erkend, om ongestoord voort te gaan met de vestiging van zijn afzonderlijk verbond, hetwelk ieder algemeen bondgenootschap onmogelijk maakte.

» Inmiddels had de noodzakelijkheid om aan het inwendig verdeelde Duitschland, in het bijzonder tegenover het buitenland, weder een gemeenschappelijk orgaan te geven, zich steeds dringender doen gevoelen. De voorloopige schikkingen welke tot dat einde, onder de met moeite verkregen toestemming van al de leden des bondgenootschaps, gemaakt waren, bleken onvoldoende te zijn; en — zoo men niet het duizendjarige Duitsche staatsligchaam, welks laatste organisatie bij de handelingen van het Weener congres van het jaar 1815 door geheel Europa erkend was geworden, geheel in duigen wilde laten vallen — dan bleef er niets anders over, dan het wettig nog bestaande en alleen door Europa erkende orgaan zijner werkzaamheid, de Duitsche bondsvergadering, wederom bijeen te roepen, en met haar tevens het voor de behandeling der loopende zaken bestemde collegie, en voor de herziening der bondsacte den wettigen bodem te verschaffen.

» Het Oostenrijksche hof vervulde den bij de bondsacte aan hetzelve als voorzittend lid opgelegden pligt, en riep de bondsvergadering naar Frankfurt bijeen.

» Pruissen en de met hetzelve verbonden Staten weigerden, onder voorwendsels, tot staatsregtelijke wederlegging waarvan het hier de plaats niet is, hunnen pligt tot het zenden van afgevaardigden bij het wettig bestaande bondsorgaan te vervullen. Zij gingen nog verder, en betwistten bij formele protesten aan deze vergadering alle regt om de attributen uit te oefenen, die de bondsacte en de slotacte aan den bondsdag toekennen.

» Zoolang deze tegenspraak zich tot theoretische betoogen bepaalde, zelfs zoolang zij zich bepaalde tot het weigeren van de practische toepassing der bondsbesluiten op het gebied der in de zoogenaamde unie vereenigde regeringen, kon de bondsvergadering, beleid door de zucht tot vrede en door de hoop op latere vrijwillige wedervereeniging, haar nog geduldig verdragen. Maar die tegenspraak moest noodzakelijk tot botsingen van ernstiger aard leiden, zoodra Pruissen er toe overging om zich, zelfs buiten het gebied van het afzonderlijk verbond, te verzetten tegen de uitvoering van den op wettige wijze uitgesproken wil der bondsvergadering.

» De handelwijs van Pruissen omtrent twee gewigtige vraagstukken van het oogenblik geeft thans grond om te vreezen, dat die zoo natuur-

lijke en zoo billijke grenslijn niet geëerbiedigd en eene inbreuk op het eigen gebied der bondsgetrouwe regeringen beproefd zal worden.

» De Koning van Denemarken, als Hertog van Holstein en Lauenburg lid van het Duitsche bondgenootschap en in de bondsvergadering te Frankfort vertegenwoordigd, had, op grond van het door Pruissen zelf in naam des bondgenootschaps gesloten vredes-tractaat, de tusschenkomst der bondsvergadering ten behoeve van het herstel des vredes in de Hertogdommen ingeroepen, en deze vergadering konde; deels ter toepassing van de grondwetten des bondgenootschaps, deels ter uitvoering van het in zijnen naam gesloten vredes-verdrag, deels, eindelijk, om een bij voorkeur Duitsch vraagstuk niet aan de anders onvermijdelijke materiele tusschenkomst van niet-Duitsche mogendheden bloot te stellen, niet anders dan onverwijld aan dat verlangen voldoen.

» En wat doet Pruissen? — Het verklaart in staatsstukken die bereids ter kennis van het publiek gebragt zijn, zulk eene volstrekt wettige, door geheel Europa gewenschte en met den door Pruissen zelf gesloten vrede overeenkomstige handelwijs des bondgenootschaps — *niet te willen dulden!*

» In Keurhessen ontstaat, ten gevolge der tusschen den Souverein en zijne standen voorgevallen twisten, een toestand van anarchie, waaraan een einde gemaakt moet worden, zoo men niet in het hart van Duitschland, aan de nog altijd op hare herleving hopende revolutie, een welkom brandpunt van voorbereiding en verdere ontwikkeling verschaffen wil. De Keurvorst verzoekt tot dat einde om de hulp des bondgenootschaps; en dit *moet* die hulp verleenen, zoo het niet te gelijker tijd de grondvoorwaarden van zijn bestaan, en zijnen pligt om het weder ontbranden der revolutie door alle middelen tegen te gaan, verzaken wil.

» Maar ook hier ondervindt het weder de tegenspraak van Pruissen, hetwelk, zonder zich op eenigen regtsgrond te beroepen, en alleen om bedenkingen van politieke convenientie en zoogenaamd staatsbelang, niet wil toelaten, dat een Duitsch vorst op zijn eigen gebied van de hulp zijner bondgenooten gebruik make, tot het verleenen waarvan dezen door hunnen bondgenootschappelijken pligt genoodzaakt zijn.

» Het volharden in zulk een stelsel van overmagt en vrees aanjaging zoude regtstreeks tot vernietiging der onafhankelijkheid van alle Duitsche Staten en bij gevolg tot algeheele omverwerping van het door Europa erkende Staten-verbond leiden. Zulks kan door Oostenrijk volstrekt niet geduld worden.

» De militaire krachten van het keizerrijk zijn derhalve in beweging gesteld, om aan zijne vertoogen ten deze den behoorlijken nadruk te verzekeren.

» Er is eene ligting van 76,000 man bevolen.

» De vorming der eerste landweer-bataillons, alsmede der vierde bataillons bij de Hongaarsche en Italiaansche regementen en het mobiel maken der grensregementen, is bevolen.

» Een groot leger, voorzien van alle hulpmiddelen tot het voeren van den oorlog, wordt op dit oogenblik op geschikte punten bijeengetrokken.

» Een veldheer, wiens naam een waarborg is voor de overwinning, is door Z. M. den Keizer naar den zetel der regering ontboden.

» Eindelijk is het legercorps, dat in Vorarlberg gestaan heeft, onder bevel van den veldmaarschalk-luitenant Legedicz, reeds in Beijeren binnengerukt, om, in vereeniging met de brave troepen van onzen getrouwen bondgenoot, den Koning van Beijeren, de toekomstige gebeurtenissen te gemoet te trekken.

» Ook in Wurtemberg, in Saksen, in andere bondsgetrouwe landen, rust men zich met kracht ten oorlog toe, om de eigene zelfstandigheid te verdedigen, de regten des bondgenootschaps te handhaven, de bondgenootschappelijke pligten te vervullen.

» Zoodanig voorbereid, gaan Oostenrijk en zijne bondgenooten over tot de uitvoering der bondsbesluiten, vast besloten hebbende om elk vreemd regt te eerbiedigen, maar tevens ook, om bij de verdediging van hun eigen goed regt voor geene bedreiging en geen gevaar terug te deinzen.

» Wij koesteren de overtuiging, dat Oostenrijks Keizer bij deze onderneming zal kunnen rekenen op de getrouwe medewerking zijner volken, die moeten beseffen dat het in dezen niet enkel de regten, maar tevens ook de gewigtigste politieke en materiele belangen van het geheele Rijk geldt.

» Tot op het laatste oogenblik echter willen wij de hoop niet opgeven, dat Pruissen nog zal aarzelen om door eene daad van geweld den vrede — die groote behoefte der in den laatsten tijd zoo zwaar beproefde volken — te verbreken, waarvan niemand voordeel kan trekken dan de onverzoenlijke vijanden van de rust en het geluk der volken.”

Uit Berlijn is nog niets naders vernomen aangaande het besluit der regering betrekkelijk het uit Weenen ontvangen antwoord op de laatste daarheen gezonden vertoogen. Een bijzonder berigt van daar, van den 10den, meldt dat de ministerraad, welke dien dag te Sanssouci bijeen moest komen, steeds daarover beraadslaagde.

Het Pruissische regeringsblad van den 11den dezer, behelst eene Koninklijke verordening van den 9den, waarbij alle tot de reserve of de landweer behoorende of met onbepaald verlof van het staande leger vertrokken Pruissische onderdanen, welke zich met of zonder vergunning der overheid buiten 's lands bevinden, worden opgeroepen om onverwijld terug te keeren en zich bij de bevoegde militaire overheid aan te melden; wordende aan degenen, die uiterlijk vóór den 15den December aanstaande aan dit bevel gehoorzamen, kwijtschelding verleend van de straf die zij verbeurd mogten hebben, door zonder vergunning het land te verlaten of in vreemde burgerlijke of militaire dienst te treden.

Alle berigten uit Berlijn en andere Pruissische steden gewagen van de buitengewone geestdrift, die het besluit der regering om het gansche leger onder de wapenen te roepen, allerwege bij de bevolking te weeg gebragt heeft, en welke zich ook openbaart in den ongemeenen spoed, waarmede de bevelen tot uitvoering van dat besluit gehoorzaamd worden. Op vele plaatsen waren, drie dagen na de eerste oproeping, de landweercorpsen reeds voltallig, een groot aantal vrijwilligers schijnt zich aan te melden, en ook aan aanbiedingen om de regering geldelijk te ondersteunen ontbreekt het niet. Zoo meldt de *Köllnische Zeitung* dat de Berlijnsche handelsstand den 8sten aan het gouvernement eene leening van veertien millioen daalders aangeboden heeft. Voor het overige vleide men zich steeds, dat, zoo het werkelijk tot eenen oorlog met Oostenrijk en zijne bondgenooten komen mogt, Pruissen niet alleen staan en bepaaldelijk op de medewerking van Hannover zou kunnen rekenen, hetwelk, volgens de ministeriele *Deutsche Reform*, reeds door zijnen gezant aan de bondsvergadering zou hebben doen weten, dat Hannover geenszins geacht wilde worden zich te verbinden om, ingeval de onderhandelingen wegens het staken der vijandelijkheden in Holstein niet tot het gewenschte resultaat mogten leiden, aan de militaire maatregelen der bondsvergadering deel te nemen. In Hannover zelf schijnen, volgens berigten van daar, velen te wenschen dat de regering zich geheel en al aan de Pruissische staatkunde aansluiten en door eene tijdige verklaring daarvan het gevaar van eenen oorlog moge helpen afwenden.

De Nassausche *Allgemeine Zeitung* zegt onder dagteekening van den 8sten dezer: » Het door sommige bladen medegedeelde berigt, dat het ministerie Witzingerode aftreden en Nassau zich van de unie losmaken zoude, kunnen wij vrij stellig tegenspreken. Integendeel gaat onze regering volgens geloofwaardige opgaven besloten hebben de verlofgangers op te roepen, het Nassausche contingent mobiel te maken en het naar Kreutznach te doen marcheren, om zich met het aldaar bijeengetrokken Pruissische legercorps te vereenigen.”

Volgens berigten uit Karlsruhe heeft de minister van buitenlandsche zaken den 8sten daar aan de commissie, welke door de tweede Kamer benoemd was tot onderzoek der met Pruissen gesloten overeenkomsten, eenige mededeelingen gedaan, en onder anderen verklaard, dat ten aanzien der politieke betrekkingen van Baden tot Pruissen tot dusverre geene verandering had plaats gehad; dat op de voorstellen van Pruissen betreffende de instandhouding der unie door Baden nog geen definitief antwoord was gegeven, in afwachting van de gevraagde nadere inlichtingen uit Berlijn; dat overigens Baden zijne verpligtingen getrouwelijk zal vervullen, en het grootste gewigt hecht aan de vriendschappelijke betrekkingen met Pruissen, maar dat de Badensche regering ook het belang van haar eigen land steeds in het oog zal houden en deszelfs regten in alle opzigten zal weten te handhaven. Het voegt er bij, dat de commissie eenstemmig als haar gevoelen heeft doen kennen, dat Baden onder alle omstandigheden aan het verbond met Pruissen, en met de overige door de overeenkomst van 26 Mei vereenigde Staten getrouw behoorde te blijven, en even eenstemmig besloten heeft een in dien zin aan den Groothertog te rigten adres de Kamer voor te stellen.

Door Z. M. den Koning van Wurtemberg is den 7den dezer volgende proclamatie aan het volk uitgevaardigd:

» Wurtembergers! Door den buitengewonen, hoogst bedenkelijken toestand van Duitschland tot militaire uitrustingen genoodzaakt, die wel tot bescherming van ons eigen land als ter vervulling van onze pligten jegens het Duitsche bondgenootschap onvermijdelijk zijn geworden, waren wij in het geval van bij de landsvergadering het voorstel tot bewilliging eener som van 300,000 gulden te laten doen, voor de aanschaffing der vereischte paarden voor de artillerie en den trein.

» De landsvergadering heeft echter in dezen eene houding aangenomen, die het voor ons onmogelijk maakte langer met haar te handelen. Zij heeft besloten niet alleen de gevraagde bewilliging te weigeren, maar tegen elke uitgave ten behoeve van de bedoelde oorlogs-toerustingen te protesteren, terwijl zij zich alleen bereid verklaarde om de kosten te willigen voor eene in het oog van ieder onbevooroordeelde volstrekt onvoerlijke gewapende neutraliteit.

» Die handelwijs is niet alleen geheel strijdig met onze regten en pligten als lid van het Duitsche bondgenootschap, maar zij bedreigt ook blijkbaar de belangen onzes lands, dat eene nadere ontwikkeling daarvan in de daad overbodig is. Alleen volledige onbekendheid met de omstandigheden of kwade wil kunnen zich ontveinzen dat de stap, dien men van ons vergde, eene vijandelijke bezetting van het land met al de daarvan onafscheidelijke rampen onmiddellijk ten gevolge zou moeten hebben.

» Daarbij kwam, dat, volgens de reeds uitgebragte verslagen der commissie voor de staatsregeling, ten aanzien van belangrijke gedeelten der constitutie, een zoodanig verschil van gevoelen zich geopenbaard had, dat aan eene overeenkomst dienaangaande met deze vergadering niet meer te denken viel.

» Wij moesten dus andermaal tot de ontbinding overgaan, en daar de wet van 1 Julij des vorigen jaars, welke trouwens slechts van voorloopigen aard konde wezen, blijkbaar niet meer kan worden toegepast, en dat het gemis aan belangstelling in de volgens die wet te bewerkstelligen verkiezingen in toenemende mate gebleken was, zoo schiet geen andere weg over, dan om het werk van de herziening van de constitutie te brengen tot het punt, waarop het zich vóór de uitvaardiging der wet van 1 Julij des vorigen jaars bevond.

» Reeds hieruit volgt, en wij geven ook daaromtrent de stellige verzekering, dat geenszins aan een bepaalden terugkeer tot het vroeger bestaan heeft, gedacht wordt, maar dat men alleen de herziening der constitutie tot stand wil brengen langs eenen weg, die oorspronkelijk als de naaste beschouwd werd, en dien men nooit had moeten verlaten. Daartoe zullen wij ook de noodige schikkingen maken, zoodra de omstandigheden het slechts veroorloven.

» Een noodzakelijk gevolg van het opgeven der wet van 1 Julij des vorigen jaars was, dat ook geene permanente commissie uit de vergadering mogt overblijven, vermits anders tusschen die commissie en de later te verkiezen vergadering eene onvermijdelijke tegenstrijdigheid zou ontstaan, die noodzakelijk tot bedenkelijke botsingen zou moeten leiden, en welke wij juist daarom, uit krachte van § ... der constitutie, verpligt waren te voorkomen.

» Opdat echter het constitutionele toezigt op onze regering geen oogenblik ontbreken moge, hebben wij de laatst in functie geweest zijnde, volgens de constitutie van 1819 verkozen permanente commissie wederom opgeroepen, en gelijk wij slechts deze als het thans bestaande orgaan der vertegenwoordiging kunnen beschouwen, zoo zullen wij niet nalaten met alle wettige middelen het eventuele optreden eener andere commissie nadrukkelijk tegen te gaan.

» Terwijl wij ook in andere opzigten datgene, wat door het belang des lands gebiedend vereischt wordt, voorloopig op grond van § ... der constitutie zullen verordenen, zijn wij overtuigd dat wij daarbij slechts het gebod eener onvermijdelijke noodzakelijkheid gehoorzamen, en wij verwachten van ons getrouwe volk, verwachten van alle weldenkenden des lands, dat zij de gronden van deze onze handelwijze als wettig erkennen en zich met ons vereenigen zullen, om elke poging tot stoornis der openbare orde, welke door kwalijkgezinden mogt gedaan worden, spoedig en met kracht te onderdrukken.

» Overigens behoeven wij de verzekering niet te geven, dat, terwijl wij van de bij art. 89 der constitutie aan ons verleende bevoegdheid gebruik maken, wij ook daarbij de constitutie steeds als het rigtsnoer voor de handelingen onzer regering zullen erkennen, en slechts in

zooverre tot de door haar toegelaten buitengewone maatregelen zullen overgaan, als het welzijn van den Staat zulks gebiedend eischt.

» Wurtembergers! vertrouwt op uwen Koning, die sedert 34 jaren de bevordering van uw welzijn tot het voorwerp zijner onvermoeide zorgen gemaakt heeft, en die nooit zal ophouden zijne krachten en zijn leven aan dat doel te wijden.

» Stuttgart, 7 November 1850.

» WILHELM."

ITALIE.

Volgens berigten uit Turijn van den 6den dezer, heeft de kamer van afgevaardigden den heer Pinelli, die onlangs met de buitengewone zending naar Rome belast is geweest, andermaal tot haren voorzitter benoemd, hebbende hij die waardigheid reeds gedurende de vorige zitting bekleed. De Koning heeft den heer Pinelli tot grootkruis der orde van SS. Mauritz en Lazarus benoemd.

De graaf de Cavour, die zich ten gevolge van zijne benoeming tot minister aan eene herkiezing moest onderwerpen, is met eene overgroote meerderheid op nieuw tot afgevaardigde verkozen.

— De clericale Belgische dagbladen deelen de allocutie mede, welke Z. H. Paus Pius IX den 1sten dezer in een geheim consistorie gehouden heeft aangaande de geschillen tusschen den Heiligen Stoel en de Sardinische regering. In dit stuk wordt in de eerste plaats, zeer in het breede en van het standpunt der pauselijke regering, een overzigt gegeven van al hetgeen, in de laatste jaren in de Sardinische Staten, ten nadeele van de voorregten der kerk en geestelijkheid heeft plaats gehad, en het onregtvaardige der door het Sardinisch bewind genomen maatregelen en uitgevaardigde wetten betoogd, waarna aan het slot het volgende wordt gezegd:

» Nu onlangs is, gelijk gij weet, door het gouvernement van Sardinie een aanzienlijk persoon aan ons afgevaardigd, om met dezen Heiligen Stoel de onderhandelingen over de kerkelijke zaken te herwatten. Maar wij hebben hem niet kunnen toelaten, ten einde ons in een plegtig gehoor zijne geloofsbrieven te overhandigen, want hij zelf heeft zich, zoowel in een bijzonder onderhoud met ons, als in herhaalde conferentien met den kardinaal onzen prosecretaris van Staat, over de wet omtrent de voorregten der geestelijkheid in dien zin uitgelaten, dat hij volhield dat de burgerlijke overheid, bij het uitvaardigen van deze tegen de kanonnieke voorschriften en de met den Heiligen Stoel gesloten overeenkomsten aandruischende wet, slechts van haar regt gebruik gemaakt had.

» Wat de nadeelige gevolgen betreft die daaruit waren voortgevloeid, in het bijzonder aan de geestelijkheid en de prelaten, in deze weet hij geheel en al aan onzen eerwaarden broeder den aartsbisschop van Turijn, die destijds gestrengelijk gevangen werd gehouden, uit hoofde van zijne volharding in de herderlijke pligten. Hij beklaagde zich hevig over dien eerbiedwaardigen prelaat, als die zich weinig gelegen liet zijn aan den vrede en de openbare rust, en om dezelfde reden verklaarde hij dat een der hoofdoogmerken van zijne zending was, ons te bewegen, om dien prelaat tot eenige andere waardigheid buiten het koningrijk te roepen.

» Na dit alles zou het overbodig zijn de vruchtelooze pogingen te vermelden, die tusschen dezen persoon [den heer Pinelli] en den bovenvermelden kardinaal plaats hadden, om den weg tot eenigerhande schikking te banen. Inmiddels was het Sardinische gouvernement zoo verre van zijne handelwijze te veranderen, dat juist op dat tijdstip de laatste uitspraken van wereldlijke regtbanken in kerkelijke zaken, tegen den voornoemden aartsbisschop en dien van Cagliari gerigt, verkondigd en ten uitvoer gelegd werden.

» Wat overigens deze voorregten der kerk en der geestelijkheid aangaat, zoo willen wij dat het allen bekend zij, dat wij, die in het vorige jaar niet geweigerd hebben de door het Sardinische gouvernement voorgestelde onderhandelingen te openen, ook thans niet onwillig zijn om, naar gelang van plaats en omstandigheden, de kanonnieke voorschriften omtrent die voorregten te beperken; al naarmate het ons in den Heere voegzaam zal voorkomen, en mits de kerk in andere opzigten meerdere vrijheid in het uitoefenen van hare regten geniete. Want het ontbreekt ons geenszins aan den ijver eener vaderlijke welwillendheid, welke, gelijk men weet, onze voorgangers steeds aan het doorluchtig Huis van Savoye hebben toegedragen; wij betreuren bovendien de rampen, die, onder deze omstandigheden, in den boezem dier Staten, op onze broeders en onze zonen drukken; daarom beijveren wij ons de geneesmiddelen aan te wenden, die deze rampen kunnen lenigen, vermits deze heilige Roomsche Kerk ten allen tijde bezorgd is geweest om, als eene teedere moeder, hare kinderen in tegenspoeden te helpen, en haar apostoliek gezag ten allen tijde gebezigd heeft om de wonden Israel's te heelen. Van dat gezag intusschen, hetwelk ons verleend is om op te bouwen en niet om omver te werpen, kunnen wij geenszins gebruik maken, om door verdraagzaamheid, door oogluikende toelating, en door concessien onzetzijds, maatregelen en besluiten te wettigen, die tot onze groote smart gerigt zijn tegen de regten der kerk, tegen den aan de heilige kanonnieke voorschriften verschuldigden eerbied, tegen de plegtige verdragen, ja met uitzigt van door dezelve de grondslagen van alle maatschappelijke orde ondermijnd te zien, tegen de priesters, en eindelijk zelfs tegen de prelaten der kerk in de uitoefening van hun herderlijk ambt.

» Verre is van ons de gedachte, eerwaardige broeders, dat wij ooit ons gezag zouden bezigen ten nadeele van de kerk en van de belangen der katholijke godsdienst. Steunende op den Goddelijken bijstand, zullen wij integendeel al onze krachten inspannen, alle ter onzer beschikking staande middelen aanwenden, om de belangen der godsdienst te bevorderen, en de heilige regten der kerk tegen alle aanranding te beveiligen.

» Daarom verheffen wij heden te midden van deze plegtige vergadering onze apostolische stem, en protesteren uit al onze magt tegen de feiten die wij hierboven vermeld hebben, en tegen alle daden of pogingen die op eenigerhande wijze inbreuk zouden kunnen maken op de regten der kerk, of nadeelig zouden kunnen zijn voor de godsdienst, zoowel op het vaste land als op de eilanden der Staten van Z. M. den Koning van Sardinie, en wij verlangen met den meesten aandrang van allen wie het aangaat, om af te laten van hunne vervolgingen tegen de herders der kerk en de bedienaren der altaren, en om zonder verwijl het der godsdienst toegebragte nadeel te vergoeden.

» Laat ons, eerwaarde broeders, inmiddels niet ophouden, met tot den God van alle barmhartigheid nederige gebeden en smeekingen omhoog te zenden, en laat ons, de teedere tusschenkomst der onbevlekte Moeder Gods, en die der heilige Apostelen Petrus en Paulus inroepende, der Allerhoogste vurig smeeken, dat Hij dit geliefkoosde gedeelte van den wijngaard des Heeren met zijne regterhand bescherme en met zijnen magtigen arm verdedige."

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 12den November.*

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is eene commissie benoemd tot onderzoek van de door het nieuw benoemde lid uit Amsterdam, den heer Provo Kluit, ingezonden geloofsbrieven. Die commissie bestaat uit de heeren Groen van Prinsterer, Bachiene en Borret. — Bij de Kamer zijn ingekomen drie Koninklijke boodschappen: de eerste ten geleide van een ontwerp van wet betreffende dadingen over domaniale zaken; de tweede ten geleide van vier ontwerpen van wet houdende naturalisatie van H. A. Hörmann, H. Diddens, B. J. Müller en H. A. Klatte, en de derde ten geleide van een ontwerp van wet houdende naturalisatie van mr. C. Sandenberg Matthiessen. — Door de Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp tot het verleenen van pensioen aan drie leden der voormalige Eerste Kamer en voor de dertien eerste naturalisatie-wetten is respectivelijk daaromtrent algemeen verslag uitgebragt. De dag der beraadslagingen over deze wets-ontwerpen zal nader bepaald worden. — Door den heer Dullert is verslag uitgebragt omtrent nadere door den heer de Limpens ingezonden stukken ten bewijze dat deze de hoedanigheid van Nederlander bezit. De commissie heeft tot niet-toelating van dat lid geadviseerd, doch tevens voorgesteld dat de Kamer geen besluit zou nemen, dan nadat de leden de gelegenheid zullen gehad hebben om de bedoelde stukken ter griffie in te zien, met welk voorstel de Vergadering zich vereenigd heeft, met bepaling dat op Zaturdag aanstaande, ten een ure, tot de behandeling der zaak zal worden overgegaan. — Door de Commissie voor de Verzoekschriften is omtrent een aantal adressen verslag uitgebragt.

HELDER, 10 *November.* — Gisteren middag is op de Eijerlandsche buitengronden gestrand de Engelsche sloep *Two Brothers*, kapitein Thomas Freed, van Londen naar Groningen. Na het lossen der lading, bestaande uit erwten, is zij zwaar beschadigd in de haven van Texel binnengebragt.

WIJK AAN ZEE, 9 *November.* — Heden morgen omstreeks 9 ure strandde 1½ uur bezuiden Wijk aan Zee een galjas, genaamd *Wohlfahrt*, kapitein J. H. Hausen, van Stettin met ballast gedestineerd naar Sunderland om steenkolen. De equipagie bestond uit zes man, waarvan vier gered zijn door de reddingsboot, gestationeerd te Wijk aan Zee, onder directie van den plaatselijken bestuurder N. Vink, aldaar. Met hevige brandings- en stortzeeën te kampen hebbende, gelukte het de manschap der reddingboot het schip te bereiken, niettegenstaande ook de hevige branding de boot gedurig zóó trof, dat zij kraakte en gevaar liep vaneen te splijten en zwaar lek bekwam. Vier matrozen werden door ons reddingsvolk opgenomen, na lang toeven en wachtens op den kapitein en stuurman, die echter niet verkozen mede te gaan, tenzij al hunne goederen konden worden medegenomen en daartoe was geene mogelijkheid, omdat de reddingboot reeds vol water was geslagen en vermogt ons reddingsvolk zulks ook niet volgens onze bestaande instructien. De Zandvoorter boot nam beiden, kapitein en stuurman, op, nadat dezelve alvorens al hunne kisten en balen goederen in de reddingboot hadden doen afdalen.

De schipbreukelingen zeiden in den afgeloopen nacht, bij verschrikkelijken storm een lek bekomen te hebben. In den vroegen ochtend sloeg nog een hunner matrozen, H. Muller, nalatende weduwe en twee kinderen, over boord.

(Handelsblad.)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat, volgens eene aan hem door den Nederlandschen Consul-Generaal te *Londen* medegedeelde bekendmaking van het *Trinity-House* te *Londen*, ten behoeve van de vaart op het *East Swin*, een Vuurschip is geplaatst af en aan het *Gunfleet Sand*, op den noordkant van het vaarwater genaamd het *Oost Swin*.

Dit vaartuig ligt gemeerd in 9 vadems, bij laag water, springgetij op de volgende merken, volgens het miswijzend kompas, te weten:

Dover Court Kerk, even open van de lage punt van 't Naze Land, N. N. O.;

Walton-molen, juist vrij van de regter zijde van Pierhead, N. t. W.;

Clackton-molen, juist vrij ten noorden van een hoopje boomen, N. W. ½ W.;

De Noord-oostelijke Gunfleet-ton, goed open ter regter zijde van de midde Gunfleet-ton, N. O. t. O.;

De ton op Gunfleet Spit, N. W. ½ W.;

Het baken van Gunfleet, W. N. W.;

Het gezonken Vuurschip, oost, afstand 3⁸/₁₀ Engelsche mijlen.

De Zeelieden moeten in acht nemen, dat op dit Vuurschip *twee heldere vuren*, beide draaijende, zullen zijn geplaatst; dat aan den voormast brandt op eene hoogte van 38 voet, dat aan den achtermast op eene hoogte van 20 voet boven den waterspiegel.

Deze lichten zijn ontstoken den 1sten *Augustus* 1850, en zullen vervolgens alle nachten branden van zons-ondergang tot zons-opgang.

's Gravenhage, den 8sten Augustus 1850.

De Minister van Marine,
E. LUCAS.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt hiermede, ten vervolge van zijne onder den datum van den 25sten Junij dezes jaars gedane aankondiging in de *Nederlandsche Staats-courant* voorloopig ter kennis van de Zeevarenden en verder daarbij belang hebbende, dat vermoedelijk voor het einde van de

volgende maand December, op de thans reeds aanmerkelijk verhoogde Lichts-Vuurbaak te *Scheveningen* een Catadioptriek Lichttoestel van de derde grootte zal worden ontstoken, welk licht alsdan op een afstand van 4 Duitsche mijlen zigtbaar zal zijn, en dat daarentegen de bestaande Kustverlichting op den Kerktoren te *Brielle* alsdan zal worden opgeheven.

Zullende zoodra de juiste tijd der ontsteking van het eerstgenoemde en der opheffing van het laatstgenoemde licht zal zijn bepaald, zulks nader door middel van de *Nederlandsche Staats-courant* worden bekend gemaakt.

's Gravenhage, den 5den November 1850.

De Minister voornoemd,
E. Lucas.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine

Brengt bij deze ter kennis van de Zeevarenden en verdere daarbij belang hebbende, dat volgens een berigt, bij den Minister van Buitenlandsche Zaken ontvangen, van wege de Sardinische Admiraliteit de navolgende bekendmaking is gedaan:

Van den 1sten Augustus 1850 zal ophouden te branden het Lampvuur met Lichtkaatser geplaatst geweest op het midden van de groote Kisting, welke buiten hare bestemde plaats was gezonken bij het uiteinde van de nieuwe Moelje der Haven van *Genua*; en zullen te gelijker tijd de Lampen welke tot nu toe hebben gebrand in de kleine lantaren op de Moelje zelve, van daar worden overgebragt en vervolgens elke nacht ontstoken worden op den Kleinen Toren voorloopig opgerigt op de verlenging der Moelje.

Gezegde Kleine Toren is 65 meters (Nederlandsche El) verwijderd van de vorige kleine Lantaren; het vlak der Brandpunten van de Lichten welke deze Lantaren bevat, is 12,50 meters boven den Waterspiegel verheven, en het vuur zigtbaar op drie Zeemijlen.

's Gravenhage, den 28sten Augustus 1850.

De Minister voornoemd,
E. Lucas.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Vijfde* Klasse van de 212de *Staats-Loterij*, op Dingsdag den 12den November 1850, zijn *geen* prijzen van duizend gulden of daarboven uitgetrokken.

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. Frieswijk.

*** Commissarissen over de Straatwegen van Deventer naar Oldenzaal, Zwolle en Voorst brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat na 1 Januarij 1851, bij den Thesaurier dier Wegen, losbaar zijn de nog resterende Aandeelen in de Negotiatie voor eerstgemelden Weg, gemerkt N°. 15, 19, 23, 33, 48, 56a en 56b; terwijl tevens op heden Uitgeloot, en even als boven losbaar zijn, van de Straatwegen van Deventer naar Zwolle het aandeel N°. 130 en van Deventer naar Voorst het aandeel N°. 63.

De houder der Obligatie N°. 53, ten laste van den weg van Deventer naar Voorst, wordt nogmaals herinnerd dat dezelve reeds 1849 is Uitgeloot en op 1 Januarij 1850 losbaar was.

Deventer, 11 November 1850.

Commissarissen voornoemd,
Besier, *President*.
Van wege dezelven,
W. Reinders, *Secretaris*.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-Regtbank te Amsterdam, 14den October 1850 gewezen, is *Anna Maria Sperer*, zich bevindende in het Gesticht Meerenberg, ter zake van Krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Geschiedende de tegenwoordige Aankondiging ter voldoening aan Art. 498 van het Burgerlijk Wetboek, door mij ondergeteekende, curateur voor gemelde Regtbank en van *Engelbert Meckmann*, van beroep, wonende in de Kalverstraat, door wien dezelve Onder-curatelestelling is geprovoceerd.

[Kosteloos.] J. G. Kuhn, *Procureur*.

*** Aan de Bekende en Onbekende Schuldeischers van, de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van Mevrouw *Carolina Margaretha Jonghans*, in der tijd Weduwe van den Heer *Johan Christoph Binnebösz*, wordt, in voldoening aan Art. van het Burgerlijk Wetboek, verwittigd, dat de Rekening en Verantwoording van het in dezelve Nalatenschap gehouden Beheer van heden af tot het einde dezer maand toe, des voormiddags ter inzage zal liggen ten Kantore van den Notaris *E. Baak*, te Amsterdam, en dat, bijaldien gedurende dien tijd geen verzet zal hebben plaats gehad, dadelijk daarna zal worden overgegaan tot de voldoening der Schuldvorderingen ten laste van opgemelde Nalatenschap, voor zooverre het bedrag der Nalatenschap zal toereikende zijn.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, 11 *November* 1850.

Nederland. — Werk. Schuld 2½ pct. 53¼; 3 pct. 63¼; 4 pct. 80; Amortisatie-Synd. 3½ pct. —; Aand. Handelm. 4½ pct. 106⅝; Oblig. Leening 1844, 4 pct. —; Aand. Arnh. spoorweg 4½ pct. —; Idem dito —; Haarlemmermeer —.

Rusland. — Bij *Hope en Comp.* 5 pct. 101 à ½; Dito A°. 1828 —; —; Inschr. op 't Grootb. 6 pct. —; Dito Certificaten —; Negot. 1831 en 1833 5 pct. 92; Negot. 1840 4 pct. 82 à 83; Dito *Stieglitz* 4 pct. 81.

Spanje. — Bij *Ardoin* 1835 5 pct. 11⅛ à ¼; Dito onbep. L. st. 510. Dito Coupons 7$\frac{11}{16}$; Nieuwe 3 pct. 37¼ à 38; Binnenlandsche 3 pct. Defered —; Passive —; Uitgest. Schuld —.

Portugal. — Te Londen 3 pct. 31⅜; Dito 4 pct. 31; Binnenlandsche 5 pct. —.

Oostenrijk. — Bank 5 pct. —; Dito 4 pct. —; Metalliek 5 pct. Dito 2½ pct. 34; Aandeelen *f* 500 bij *Rothschild* —; Dito *f* 250 de 1839 —; Nieuwe 5 pct. 69½.

Frankrijk. — 3 pct. 49½.

Mexico. — Te Londen 5 pct. 26⅛ à ¼.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

STAAT VAN NALATENSCHAPPEN, afkomstig van officieren, onder-officieren en verdere manschappen, behoord hebbende tot de landmagt in Nederlandsch Indie, welke gedurende het tweede quartaal 1849 onder het beheer der Weeskamer te Batavia zijn gesteld, en die, voor zooveel de saldo's meer dan f 250 bedragen, bij die Weeskamer, en daarbeneden bij het departement van Kolonien in Nederland, door de regthebbenden behooren te worden gereclameerd, onder overlegging van de noodige Bewijzen van erfregt.

Namen en voornamen der personen uit welker nalatenschap de saldo's herkomstig zijn.	Geboorte-plaats.	Laatste woon-plaats.	Ouderdom.	Uit Nederland vertrokken: met het schip	Uit Nederland vertrokken: den	Uit Nederland vertrokken: als	Overleden: den	Overleden: te	Graad waarin overleden.	Namen der Ouders.	Ge[illegible] Be[illegible]
Dumler, Emanuel (1)	Dierdorff	Dierdorff	20 Oct. 1806	Stad Amsterdam	6 Julij 1836	sergeant	15 Mei 1848	Kotta Generaal Cochius	1ste luitenant	Peter en Charlotte Rick	[illegible]
Blaak, Reinier	Rotterdam	Veenhuizen	3 April 1814	de Factorij	10 Dec. 1835	soldaat	id.	Teboes	soldaat	Leendert en Martijntje van Vliet	[illegible]
de Bruijn, Leendert	Amsterdam	Amsterdam	28 Aug. 1817	Rhoon en Pendrecht	23 April 1838	id.	19 Mei 1848	Banjermassing.	korporaal	Jan Willem en Margaretha Jesus	[illegible]
Barwick, Johannes	Batavia	—	6 Junij 1812	in 1829 in Oost-Indie in dienst getreden.			9 Febr. 1848	op reis v. Batavia n. Pad.	sergeant	—	[illegible]
ten Horst, Christiaan	Arnhem	Arnhem	2 Nov. 1824	Europa	18 Junij 1844	soldaat	25 Sept. 1848	Soerabaija	korporaal	Christoffel en Maria Stronkman	[illegible]
Jetteb, Christoph Isidom	Heuten Meilinger	Wiesbaden	15 Maart 1810	Prinses Marianne	15 Sept. 1836	korporaal	3 Dec. 1847	Palembang	sergeant	Georg en Margaretha Meilinger	[illegible]
Dedot, Andreas	Leeuwarden	Leeuwarden	30 Aug. 1816	Middelburg	6 Oct. 1836	soldaat	30 Julij 1848	Serang	soldaat	Willem en Catharina Andries de Boer	[illegible]
van Mansum, Adrianus Anthonie	Haarlem	Haarlem	3 Julij 1822	Gertrude	16 Julij 1847	sergeant titulair	16 April 1848	Willem I.	sergeant	Adrianus en Anna Maria Timmer	[illegible]
Derksen, Joannes F.	Argerlo	Argerlo	11 Jan. 1805	kolonel Koopman	14 Dec. 1848	soldaat	18 Dec. 1848	op reis naar Oost-Indie	soldaat	Wilhelmi en Hendrina Berendsen	[illegible]
Crévecoeur, Antoine Joseph	Perwez	Perwez	13 Nov. 1819	Pieter Florisz.	14 Dec. 1847	id.	id.	Buitenzorg	id.	Dieudonne en Marie Françoise Malisse	[illegible]
Schoone, Adriaan	Oud Vosmeer	Oud Vosmeer	9 Aug. 1812	Delft	20 Aug. 1841	id.	21 Julij 1848	Padang	id.	Pieter en Johanna van Doorn	[illegible]
Brandon, Isaac Joseph	Maarsen	Maarsen	14 Junij 1807	de Nederlanden	10 Mei 1829	id.	10 Junij 1848	Dochoe	sergeant	Joseph Isaak en Janneke Elias	[illegible]

(1) Heeft familie-papieren nagelaten.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.